

Bir Mc Kusick-Kaufman sendromu: Abdomino-perineal-vajinal pull-through

Ender ARITÜRK, Gazi AYDIN, Feride MEHMETOĞLU

Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Diyarbakır

Summary

A case of Mc Kusick-Kaufman Syndrome

A case of Mc Kusick-Kaufman Syndrome is described in an eight month old female infant. The syndrome inherited autosomal recessively and characterized by hydrometrocolpos, postaxial polydactyly, congenital heart disease and anorectal malformations. The syndrome has been known since 1964 and some new components have been described since then. The case presented has a strawberry mark hemangioma on the right forearm

in addition to the hydrometrocolpos, ventricular septal defect and the postaxial polydactyly. The case was operated on using an abdomino-perineal vaginal pull-through procedure at the age of eight months. She had had a decompressive suprapubic vaginostomy drainage in the neonatal period prior to the definitive procedure. The temporary vaginostomy is thought to be useful before such a risky definitive operation.

Key words: Hydrometrocolpos, Mc Kusick-Kaufman Syndrome, abdomino-perineal-vaginal pull-through

Giriş

İlk defa 1964 yılında Mc Kusick ve arkadaşları tarafından hidrometrokolpos ve postaksiyal polidaktılıının ailesel geçiş gösterdiği tarif edildi. (4) Daha sonra 1972 yılında Kaufman ve arkadaşları konjenital kalp hastalıkları ile ilgili yaptıkları araştırmalarda bazı kongenital kalp hastalıklarının da hidrometrokolpos ve postaksiyal polidaktılı ile birlikte görüldüğünü farkettiler (3). Sonuçta otosomal resesif geçişimli, konjenital kalp hastalıkları, postaksiyal polidaktılı, hidrometrokolpos ile kendini gösteren sendrom Mc Kusick-Kaufman sendromu olarak tanımlandı. Son olarak 1979 yılında anorektal malformasyonların da birlikte bulunabileceği belirtilmektedir (7).

Bu olgu sunusunda amaç son yıllarda tanımlanmış olan Mc Kusick-Kaufman sendromunu ülkemizdeki akraba evliliklerinin de sıklığını dikkate alarak daha kolay tanınabilir ve tedavi edilebilirliğini sağlamaya çalışmaktadır.

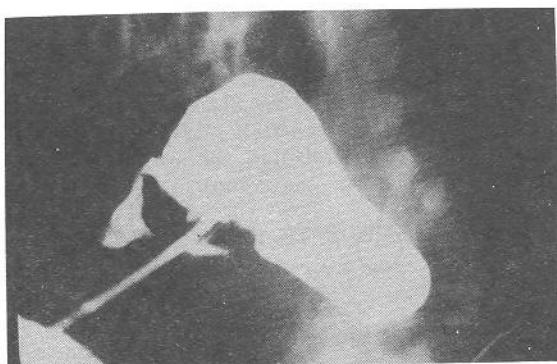
Olgı sunumu

Sekiz aylık kız çocuğu ilk defa bir aylık iken karında kitle nedeniyle başvurdu. Hikayesinde spontan vajinal yolla doğum takiben gelişen ve karın içinde yer kaplayan oluşum nedeniyle ortaya çıkan solunum güçlüğü mevcuttu. Aile anamnezinde anne ve babasının teyze çocukları olduğu öğrenildi.

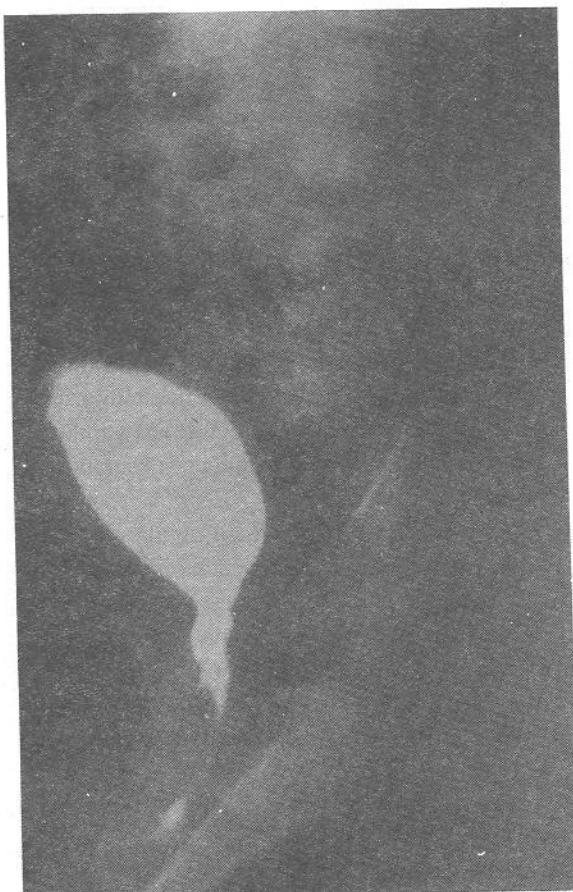
Fizik muayenede mezokardiak odakta 3/6 derecede pansistolik üfürüm, batında simfizisten ksfoidre uzanan yarı mobil, bimanuel muayenede rektumun önünde fluktuasyon veren kitle, sağ kolda 2x2 cm. boyutlarında "strawberry mark" hemangiom, sağ el ve her iki ayakta transaksiyal polidaktılı mevcuttu. Genital incelemede vajen açıklığı saptanamadı. Ayakta boş batın grafisinde barsak gazlarının her iki tarafa doğru itildiği, ultrasonografide 9x7,5x8 cm. boyutlarında sağ üreteri laterale doğru iten ve mesaneye üstten bası yapan kistik özellikle pelvik kitle ve her iki böbrekte hidroüteronefroz saptandı. IVP de sol böbrek afonksiyone idi. Sistografiye mesane kapasitesi küçülmüş mesaneye üstten bası olduğu dikkat etmektedir.

Fizik muayene ve laboratuvar bulguları ışığı altında hastaya hidrometrokolpos ön tanısı konarak ameliyata alındı. Genel anestezi altında suprapubik transvers insizyonla ekstraperitoneal yolla vajen ön duvarına yapılan insizyondan 250 cc civarında süt kıvamında gelen sıvı içeriğinden yapılan kültürlerde üreme olmadı. Bir adet 10 numara peser son-

Yazışma adresi: Dr. Ender Arıtürk, PK 273, Diyarbakır

Resim 1. Suprapubik vajenostomi yerinde radiooopak madde verilerek yapılan vajenogramda genişlemiş vajen ve proksimalinde uterus kavitesi dikkat çekmektedir.

Resim 2. Abdomino-perineal-vajinal pull-through yapıldıktan sonra çekilen grafide vaginal devamlılık gösteriyor.

da vajen eksternal drenaj uygulandı. Genel durumu ve solunum problemleri düzelen hasta vajinostomi yerinden ürografin verilerek yapılan incelemede özellikle vajende daha fazla olmakla birlikte uterusta da genişleme dikkat çekmekte idi (Resim 1). Aylık kontrollere çağrılan hasta definitif ameliyat için programa alındı. Kontroller esnasında yapılan ekokardiografik incelemede kardiyak patolojinin

Resim 3. Postoperatif erken dönemde genital bölgenin görünüsü.

ventriküler septal defekte bağlı olduğu saptandı.

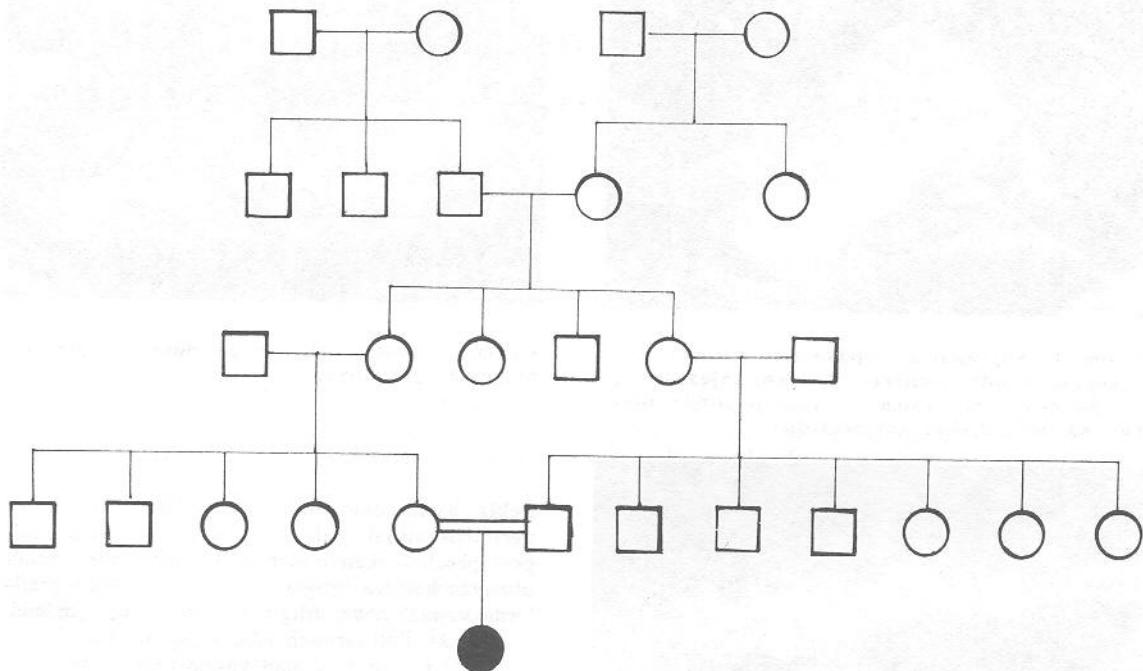
Sekiz aylık olan hastaya standart abdomino-perineal-vajinal pull-through işlemi uygulandı postoperatif erken dönemde herhangi bir sorunu olmayan hastaya ürografin verilerek çekilen grafilerde vaginal devamlılığının sağlanıldığı gözlandı (Resim 2). Pull-through işlemi uygulandıktan sonra önceden yapılmış olan vajinostomi kapatılarak vajen proksimal ön duvarı 4-0 kromik katgut ile tek tek onarıldı (Resim 3).

Postaksiyal polidaktılı düzeltimi için çağrılan hasta VSD ve komplikasyonları yönünden kardiolojik kontrol altında tutulmaktadır.

Tartışma

Mc Kusick-Kaufman sendromu otozomal resesif geçiş gösteren genetik bir sendromdur. Bu sendrom hem kız hem de erkek çocuklarda bir veya birden fazla komponentin birarada bulunmasıyla ortaya çıkabilmektedir (3,4). Otosomal resesif geçişte hastalık ortaya çıkabilmesi için anne ve babadaki birer adet çekinik genin biraraya gelmesi gerekmektedir. Bu durum da genelikle akraba evliliklerinde ortaya çıkabilmektedir. Akraba evliliklerinin sık yapıldığı ülkemizde otozomal resesif geçişli hastalıklara sıkılıkla rastlanılmaktadır. Gerçekten de, olgumuzda anne ve baba teyze çocukları olarak karşımıza çıkmaktadır (Şekil 1).

Hastamızda ön kol üzerinde tesbit ettiğimiz hemanjiomun da genetik geçişle mi ilgili olduğu yoksa sendromun dışında ayrı bir patoloji olarak mı ortaya çıktığı tartışılabılır, yaptığımız literatür incelemesinde tanımlanan olgularda hemanjiom bildirilmemiştir⁽¹⁾.

Şekil 1. Hastanın aile ağacında yakın akrabalık görülmektedir.

Başlangıçta saptadığımız kitle, solunumu tehdit etmekte ve ayrıca konjenital kalp hastalığı da önceleri hemodinamik değişiklikler oluşturmamasına rağmen dolaşımı risk altına sokmakta idi. Bu nedenlerle ilk etapta hastaya kısa sürede tamamlanan ve aynı zamanda eksplorasyon amacını da güden suprapubik vajinostomiyi tercih ettiğim. Hastamızın genel durumu düzeldikten ve detaylı değerlendirmesi tamamlandıktan sonra zaman alıcı ve teknik gerektiren Ramenofsky ve Raffensperger tarafından tarif edilen abdomino-perineal-vajinal pull-through prosedürü uygulanmıştır⁽⁵⁾. Prosedürün uygulanmasındaki farklılık abdominal yolla vajen içine yerleştirilen parmak yerine hegar bujisinin kullanılması idi ve yine istenmeyen travmalardan kaçınabilmek amacıyla bir yardımcıının parmağının ameliyat süresince rektum içinde tutulması idi. Olgumuzda distal vajinal parça ile üretra aynı yere açılmaktaydı; yani bir ürogenital sinüs mevcuttu ve ilk bakışta üretra açılımı izlenimi alınmakta idi. Vajen açıklığının saptayabilmek için yer olarak ürogenital sinüs ostiumunun hemen altı ve transvers insizyon yerine açıklığı anüse bakan eliptik insizyon tercih edildi. Bu tür insizyonu tercih etmemizin nedeni ileride oluşabilecek introitus stenozunu biraz da olsa etkisiz hale getirebilmekti. Pull-

through için vajenin çevre dokularдан serbestleştirilmesi perineal yoldan ve keskin disseksiyonla sağlandı. Disseksiyon vajen mukozasına yakın yapıldı ve çevresel sinir ve kas yapılarına zarar vermekten mümkün olduğunda kaçındı.

Sonuç olarak imperforate himen olguları hariç tutulursa hidrometrokolposa neden olan yüksek tip vajen atrezilerinde çocuğun yaşı ve ağırlığı kadar ek konjenital anomalileri de önem taşımaktadır. Özellikle hayatı tehdit eden solunum ve dolaşım tehlikeye girebileceği durumlarda önce geçici vajenostomi yapmak akılçıl bir yaklaşım gibi gözükmektedir.

Kaynaklar

1. Finn MC, Glowacki J, Mulliken JB: Congenital vascular lesions: Clinical application of a new classification: *J Pediatr Surg* 18: 894, 1983
2. Graivier L, Mc Kay DL, Katz A: Hydrocolpos, vaginal atresia and urethrovaginal fistula in a neonate: Abdominal-Perineal-Vaginal Pull-throgh. *J Pediatr Surg*, 12:605,1977
3. Kaufman RL, Hartman AF, Mc Alister WH: Family studies in congenital heart disease II: A syndrome of hydrometrocolpos, postaxial polydactyly and congenital heart disease *Birth Defects* 8:85,1972
4. Mc Kusick VA, Bauer RL, Koop CE, Scott RB:

Hydrometrocolpos as a simply inherited malformation, JAMA 189:813,1964
5. Ramenofsky ML, Raffensperger JG: An abdomino-perineal-vaginal pull-through for definitive treatment of hydrometrocolpos. J Pediatr Surg 6:381,1971
6. Reed MH, Griscom NT: Hydrometrocolpos in

infancy. Am.J. Roentgen 118:1,1973
7. Robinow M, Shaw A: The Mc Kusick-Kaufman syndrome: Recessively inherited vaginal atresia. Hydrometrocolpos, uterovaginal duplications, anorectal anomalies, postaxial polydactyly and congenital heart disease. J Pediatrics 94: 776,1979